

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Andrey Veselé a Mgr. Jany Jurečkové ve věci

žalobce

PAYMASTER a.s., IČO 05690382,
se sídlem Rybná 682/14, Staré Město, Praha 1

proti
žalovanému

Česká národní banka
se sídlem Na Příkopě 864/28, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2021, č. j. 2021/025868/CNB/110

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

I.
Základ sporu

1. Žalobce podniká v oboru poskytování platebních služeb, které podléhá regulaci ze strany České národní banky v souladu se zákonem č. 370/2017 Sb. o platebním styku (dále jen „ZPS“).
2. Žalobou napadeným rozhodnutím Bankovní rada žalované částečně změnila a jinak potvrdila rozhodnutí ČNB ze dne 11. 12. 2020, č.j. 2020/146559/570, kterým byla žalobci uložena pokuta 1.000.000,- Kč za
 - (a) řádné neplnění informační povinnosti spočívající ve vykazování objemu platebních transakcí podle ustanovení § 30 zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku, ve znění zákona č. 5/2019 Sb. (dále jen „ZPS“) ve spojení s ustanovením § 65 odst. 1 téhož zákona,
 - (b) nedodržení povinnosti odděleného vedení peněžních prostředků klientů od vlastních peněžních prostředků podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. a) ZPS ve spojení s ustanovením § 65 odst. 1 téhož zákona,
 - (c) neposkytnutí předšmluvních informací na trvalém nosiči dat klientům dle ustanovení § 80 zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění do 12. 1. 2018 (dále jen „ZPS do 12. 1. 2018“) ve spojení s ustanovením § 78 odst. 1 téhož zákona,
 - (d) neposkytnutí předšmluvních informací na trvalém nosiči dat klientům dle ustanovení § 133 odst. 1 ZPS ve spojení s ustanovením § 131 odst. 1 téhož zákona,
 - (e) nezavedení systému vnitřních zásad v souladu se všemi zákonnými požadavky dle ustanovení § 21 odst. 5 písm. b), c), d) zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění do 31. 12. 2020 (dále jen „AML zákon“),
 - (f) nevypracování hodnocení rizik legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu v požadovaném rozsahu a na základě pravdivých skutečností dle ustanovení § 21a odst. 2 AML zákona a
 - (g) neprovedení kontroly klientů při uzavírání obchodního vztahu nejpozději před provedením první transakce dle ustanovení § 9 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. a), d) AML zákona ve spojení s ustanovením § 7 odst. 2 písm. b) téhož zákona,
3. A za jednání ad **a), b), e), f) a g)** bylo žalobci odňato podle ustanovení § 244 odst. 1 písm. b) ZPS povolení k činnosti poskytovatele platebních služeb malého rozsahu.

II.
Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

4. Žalobce nesouhlasí s tím, jak žalovaná vypořádala jeho rozkladovou námitku, kterou namítal zásadu legitimního očekávání, jelikož v obdobných případech postupovala i ve zcela nedávné době podstatně mírněji a odnětí licence neuložila. Dle žalobce jsou tyto případy obdobné i přes to, že se jedná o odlišný druh institucí. Zejména se jednalo o Rozhodnutí ze dne 17. 8. 2020 vydané v sankčním řízení vedeném se společností Expobank CZ a.s., ve kterém se uvádí:

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

" Pokud jde o účastníkem řízení uváděná rozhodnutí ČNB, bankovní rada nepovažuje žádný z výše uvedených případů za srovnatelný s případem účastníka řízení. Podstatnou odlišností je již skutečnost, že účastník řízení je poskytovatelem platebních služeb malého rozsahu, nikoliv bankou nebo akreditovanou osobou. Postavení účastníka řízení na trhu, jeho význam pro trh, podmínky pro získání povolení k činnosti, rozsah činností vykonávaný na základě povolení i rozsah povinností, které se k jeho činnosti vážou, jsou zcela nesrovnatelné s výše uvedenými osobami. Účastník řízení je z hlediska funkce a postavení na finančním trhu (ve smyslu možnosti ovlivnit stabilitu finančního systému, rozsahem služeb, počtem zákazníků, objemem svěřených peněžních prostředků) ve významnějším postavení než akreditovaná osoba a zároveň nepoměrně méně významným než banka. Správní orgán prvního stupně všechny výše uvedené skutečnosti zohlednil při úvahách o odnětí povolení. "

5. Žalobce také odkázal na rozhodnutí žalované č.j. 2020 / 72119 / 570 ve věci společnosti ABAPAY s.r.o., která se dle citovaného rozhodnutí dopustila také porušení ustanovení § 9 odst. 1 písm. b) AML zákona, § 9 odst. 2 písm. a), d) AML zákona ve spojení s ustanovením § 7 odst. 2 písm. b) AML zákona; ustanovení § 30 odst. 1 zákona o platebním styku ve spojení s ustanovením § 65 daného zákona; ustanovení § 59 odst. 1 písm. d) zákona o platebním styku ve spojení s ustanovením § 4 odst. 6 písm. b) a § 25 odst. 2 vyhlášky č. 7/2018 Sb., o některých podmínkách výkonu činnosti platební instituce, správce informací o platebním účtu, poskytovatele platebních služeb malého rozsahu, instituce elektronických peněz a vydavatele elektronických peněz malého rozsahu, za což byla této společnosti uložena sankce formou pokuty ve výši 300.000,- Kč, přičemž oprávnění k činnosti poskytovatele platebních služeb nebylo odňato. Společnost ABAPAY s.r.o. dle uvedeného rozhodnutí se také dopustila přestupků na úseku AML v několika prokázaných případech, na úseku výkaznictví - za období 3. a 4. čtvrtletí nejméně ve dvou prokázaných případech atd. Bankovní rada ve svém rozhodnutí o odkladu (viz. bod 13) potvrdila, že porušení povinnosti dle ustanovení § 22 zák. 370/2017 Sb. nemělo tak závažný charakter, aby byla současně naplněna podmínka ustanovení § 244 odst. 1 písm. b) ZPS pro odnětí povolení k činnosti, tudíž případ spol. ABAPAY je zcela srovnatelný s případem žalobce a ještě jednou potvrzuje tvrzení žalobce, že žalovaná postupovala v rozporu se zásadou předvídatelnosti práva.
6. Žalobce je přesvědčený, že v jeho případě se jednalo o nepřiměřené opatření ze strany žalované spočívající v odnětí povolení k činnosti poskytovatele platebních služeb malého rozsahu, což povede k zániku společnosti.
7. Žalobce namítá, že odnětí oprávnění není samo o sobě sankcí ve smyslu přestupkového zákona a dalších dotčených právních předpisů, a ani nemá primární cíl potrestat subjekt za prokázané provinění, jedná se o opatření, které orgán dohledu může uplatnit ve významných případech pro účely ochrany veřejného zájmu spočívající v tom, aby na finančním trhu nepůsobily subjekty, které pro to nesplňují požadavky vymezené právními předpisy. Podobná opatření, avšak s menší mírou zásahu do práv subjektu, jsou zakotvená v ustanovení § 242 zák. 380/2017 Sb., avšak žalovaná přes veškerou snahu žalobce napravit zjištěné porušení ještě během kontroly, nepřistoupila a ani neuvažovala o aplikaci takových, a následně rozhodla rovnou o odnětí povolení poskytovat platební služby.
8. Žalobce dále zpochybnil závěr žalované o závažnosti jednání, které „spočívá v nevypracování systému vnitřních zásad v požadovaném rozsahu či lhůtě“. Dle předmětného ustanovení AML zákona se jedná o nedostatky, spočívající v absenci níže uvedených částí systému vnitřních zásad k naplnění povinností stanovených zákonem č. 253/2008 Sb.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

(„AML zákon“). Žalobce vzal vytýkané nedostatky na vědomí ještě před zahájením správního řízení a přepracoval systém vnitřních zásad tak, aby je odstranil. Žalobce si je vědom toho, že přepracovaná verze nebyla ideální, avšak obsahovala detailnější popis výše uvedených částí Systému Vnitřních Zásad. Dle ustanovení správního řádu správní orgán by měl zjišťovat skutečný stav věci v době před vydáním rozhodnutí, tj. brát v úvahu veškeré důvodné okolnosti. Dále žalobce uvedl, že porušení předmětného ustanovení AML zákona podle ust. § 48 odst. 7) téhož zákona se trestá pokutou do maximální výše 1.000.000 Kč, tj. rozhodně nejde o nejzávažnější přestupek z úseku AML, když porovnáváme horní hranice možných sankcí za přestupky dle zák. 253/2008 Sb.

9. K porušení povinnosti dle ustanovení § 21a odst. 2 AML zákona ve znění pozdějších předpisů Žalobce uvádí, že skutková podstata porušení dle zjištění žalované spočívá v tom „že účastník řízení v červenci 2018 vypracoval hodnocení rizik legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu účinné do dne 15. 4. 2020, které vycházelo z nepravdivé skutečnosti, že navazuje obchodní vztahy pouze s klienty pocházejícími ze zemí v EU, a které neobsahovalo popis opatření spojených s následujícími identifikovanými faktory vyššího rizika (i) navazování obchodních vztahů s klienty z rizikových zemí, (ii) poskytování platebních služeb a služeb kryptoměnové peněženky na jedné platformě (iii) uzavírání smluvního vztahu a provádění identifikace distančním způsobem.“ Porušení předmětného ustanovení AML zákona podle ust. § 48 odst. 7) téhož zákona se trestá pokutou do maximální výše 1.000.000 Kč, tj. rozhodně nejde o nejzávažnější přestupek z úseku AML, když porovnáváme horní hranice možných sankcí za přestupky dle zák. 253/2008 Sb. Vytýkané nedostatky na úseku AML spojené s poskytováním služeb, spojených s virtuálními aktivy nespádají do působnosti žalovaného a nejsou předmětem regulace zák. č. 370/2017 Sb. Zmíněné šetření ze strany Policie ČR není ukončeno a rovněž není v rámci tohoto řízení prokázáno pochybení žalobce, které má za následek umožnění legalizace výnosu z trestné činnosti. Proto žalobce považuje toto sdělení žalované za bezpředmětné pro účely posouzení závažnosti porušení předmětné povinnosti.
10. K porušení povinnosti dle ustanovení § 9 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. a), d) AML zákona ve spojení s ustanovením § 7 odst. 2 písm. b) téhož zákona žalobce uvádí, že skutková podstata porušení dle zjištění žalované spočívá v tom „že účastník řízení neprovedl kontrolu klientů při uzavírání obchodního vztahu, a to nejpozději před provedením první transakce, když tuto povinnost nesplnil vůči klientovi (i) B. R. Kremers do dne 4. 7. 2018, (ii) S. Kuusamo do dne 2. 8. 2018, (iii) P. Belousov do dne 4. 10. 2018 a (iv) S. Novikovs do dne 7. 12. 2018, čímž porušil povinnost dle ustanovení § 9 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. a), d) AML zákona ve spojení s ustanovením § 7 odst. 2 písm. b) téhož zákona, a tím se dopustil přestupku dle ustanovení § 44 odst. 1 písm. b) AML zákona.“ K tomuto porušení žalobce si dovoluje opět odkázat se na případ společnosti ABAPAY, ve kterém žalovaná za obsahově stejný skutek uložila sankci formou peněžitého trestu (v souhrnné výši 300.000,- Kč za porušení 3 povinností). Také je zapotřebí zmínit, že v případě společnosti ABAPAY se jednalo o porušení předmětné povinnosti u 6 klientů.
11. Co se týče rozhodnutí o uložení pokuty ve výši 1.000.000,- Kč, žalobce nerozporuje zjištěné nedostatky jako takové a je si vědom své odpovědnosti jakožto dohláženého subjektu. Žalobce namítá, že se žalovaná v nedostatečné míře zabývala vypořádáním polehčujících okolností a nebrala v úvahu snahu žalobce napravit situaci. Pokuta je pro žalobce likvidační, což Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 3/02 zakázal, když uvedl, že likvidační pokuta působí na povinného „tak, že mění jeho celkovou majetkovou

pozici „zmařením“ samé podstaty majetku.“ Jinými slovy, pokuta je likvidační tehdy, jestliže znamená takový „zásah do majetku, v důsledku kterého by byla „zničena“ majetková základna pro další podnikatelskou činnost.“

12. Žalobce má za to, že v rámci správního řízení doložil veškeré relevantní podklady, které jsou nezbytné pro posouzení majetkových poměrů (viz. spisový materiál – účetní závěrky). Odvolací orgán sice tvrdí (viz. bod 61 Rozhodnutí o rozkladu – odkaz na Rozhodnutí ze dne 11. 12. 2020 pozn. pod čarou č.199), že má „nemalé pochybnosti o skutečném stavu financí účastníka řízení“. Tyto pochybnosti nebyly nějak řádně odůvodněny, čímž žalovaná učinila své rozhodnutí nepřezkoumatelným. Účetní závěrky za rok 2017 a 2018 byly ověřeny auditorem a nebyly v nich zjištěné pochybnosti o stavu financí žalobce.
13. Žalobce je přesvědčen, že žalovaná měla uložit mírnější sankci, a to vzhledem k majetkovým poměrům žalobce, odůvodněným polehčujícím okolnostem a dosavadní bezúhonnosti.
14. Žalovaná s odkazem na níže uvedené hodnotí žalobu jako neopodstatněnou a nedůvodnou a navrhuje, aby ji soud zamítl.
15. Žalovaná předně nesouhlasí s žalobcovým tvrzením, že by odnětí povolení k činnosti poskytovateli platebních služeb malého rozsahu a udělená pokuta byly vzhledem k rozsahu zjištěných nedostatků při provozování povolené činnosti žalobcem nepřiměřenými opatřeními, a taktéž nesouhlasí s dalšími námitkami uvedenými v žalobě.
16. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce značnou část námitek uplatnil již ve správním řízení a žalovaná se s těmito námitkami vypořádala v prvoinstančním rozhodnutí a v napadeném rozhodnutí, žalovaná odkázala na odůvodnění těchto správních rozhodnutí.
17. Žalovaná k zjištěným nedostatkům dále uvedla, že ve výkonu činnosti provozované žalobcem byl prokázán značný počet závažných porušení ZPS a AML zákona. Nedostatky spočívaly jak v rizikovém nastavení jeho obchodního modelu, tak v systémově špatném nastavení prevence legalizace výnosů z trestné činnosti, které se projevilo porušením povinností stanovených AML zákonem v praxi při provádění opatření k prevenci legalizaci výnosů z trestné činnosti. Přestupky spáchané žalobcem se prolínaly řadou regulovaných oblastí – žalobce porušil informační povinnost, povinnost spojenou s ochranou peněžních prostředků klientů, předmluvní informační povinnost vůči klientům a současně čtyři povinnosti stanovené AML zákonem.
18. Ve vztahu k porušení informační povinnosti podle ustanovení § 30 ZPS žalovaná poukazuje na to, že žalobce dovozuje nesprávnost hodnocení tohoto pochybení ze strany žalované toliko odkazem na případ společnosti ABAPAY. Žalovaná s takovýmto žalobcovým přístupem zásadně nesouhlasí. Podle žalované je každý případ individuální, a každé srovnání je tudíž vždy problematické. Případ ABAPAY se přitom liší od žalobcova případu ve více ohledech, jak žalovaná dokládá níže, a proto srovnání případů předestřené v žalobě je podle žalované z tohoto důvodu irelevantní.
19. V případě porušení povinnosti zavést systém vnitřních zásad v souladu s ustanovením § 21 odst. 5 písm. b), c), d) AML zákona žalovaná zdůrazňuje, že žalobce taktéž neuvádí žádný relevantní argument zpochybňující závažnost svého provinění, naopak závažnost nepřímou uznává, když namítá, že AML zákon upravuje ještě závažnější přestupky. Současně tato argumentace podle žalované dokládá značné zlehčování zjištěných nedostatků v provozování činnosti ze strany žalobce, což svědčí o žalobcově nevhodném přístupu k

plnění svých právních povinností. Systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření k naplnění povinností stanovených AML zákonem představuje zásadní dokument, od kterého se odvíjí kvalita plnění povinností stanovených AML zákonem, a žalobce ani dodatečně nepředložil žalované verzi tohoto dokumentu, která by vyhovovala požadavkům stanoveným AML zákonem (k tomu viz bod 43 napadeného rozhodnutí). Žalobce přitom vykonává z pohledu AML zákona vysoce rizikovou činnost, která vyžaduje vysokou míru odbornosti subjektu.

20. K žalobcovu popírání porušení povinnosti vypracovat hodnocení rizik legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu v požadovaném rozsahu a na základě pravdivých skutečností podle ustanovení § 21a odst. 2 AML zákona žalovaná uvedla, že se žalobce i zde dovolává existence ještě závažnějších porušení AML zákona, než jakého se dopustil on. Tato skutečnost však není nijak v rozporu se závěrem žalované, že žalobce porušil povinnost stanovenou AML zákonem závažným způsobem. Žalovaná dále poukazuje na to, že dokument hodnocení rizik vykazoval vážné nedostatky, a to nikoli pouze ve vztahu ke zmíněným obchodům s virtuálními aktivy (k tomu viz body 220 a 232 prvoinstančního rozhodnutí). Žalobcovu námitku týkající se nedostatku působnosti žalované ve vztahu k poskytování služeb spojených s virtuálními aktivy žalovaná odmítá s tím, že žalovaná je orgán dohledu nad plněním povinností stanovených AML zákonem. Rizika vyplývající ze skutečnosti, že žalobce poskytoval prostřednictvím jedné platformy zároveň službu obchodování s virtuálními aktivy a zároveň platební služby, měl žalobce jako povinná osoba podle AML zákona identifikovat, písemně hodnotit v předepsaném rozsahu a postupem podle ustanovení § 21a AML zákona a zároveň měl tato rizika i řídit (tj. zavést opatření k jejich monitorování a k jejich snížení). K námitce, že v trestním řízení nebylo doposud prokázáno, že by žalobce umožnil svým jednáním legalizaci výnosů z trestné činnosti, žalovaná uvádí, že ačkoliv v trestním řízení a sankčním řízení obecně platí presumpce nevinu a šetření trestného činu legalizace výnosu z trestné činnosti nebylo ze strany orgánů činných v trestním řízení doposud ukončeno, žalobce měl povinnost zavést opatření k prevenci takového jednání (nikoliv pouze zákaz dopustit se trestné činnosti), přičemž přestupek podle § 21a odst. 2 AML zákona je ohrožovací delikt (viz bod 32 napadeného rozhodnutí). Transakce provedené žalobcovým zákazníkem za zcela evidentně podezřelých okolností (došlo k převodům ve prospěch zákazníka a vzápětí k několika převodům do zahraničí na účty zákazníkova majitele a zároveň k nakoupení kryptoměny a převodům na neznámé osoby) nebyly žalobcem vůbec zachyceny a ohlášeny. Takové flagrantní porušení podle názoru žalované bez jakékoliv pochybnosti demonstruje celkově chybné nastavení systému prevence legalizace výnosů z trestné činnosti žalobce, což dokládá odůvodněnost závěrů v napadeném rozhodnutí.
21. Námitku vztahující se k neprovedení kontroly klientů při uzavírání obchodního vztahu nejpozději před provedením první transakce dle ustanovení § 9 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. a), d) AML zákona ve spojení s ustanovením § 7 odst. 2 písm. b) téhož zákona žalovaná v souladu s výše uvedeným odmítá, neboť porovnání případů, jak jej prezentuje žalobce, není odůvodněné a oba případy se navíc co do skutkových okolností značně liší.
22. Co se týče zásady legitimního očekávání a jiných případů žalovaná k námitkám žalobce uvedla, že každý případ je nutné posuzovat individuálně, s ohledem na všechny relevantní skutkové okolnosti případu a závažnost protiprávního jednání. Žalobce však podle žalované neuvádí všechny okolnosti jednotlivých případů a argumentuje pouze zdánlivě podobnými rysy případů.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

23. Co se týče srovnání s případem společnosti Expobank, žalobce nenamítá žádné nové argumenty oproti rozkladu, když doslovně kopíruje body 7 až 11 rozkladu. Žalovaná proto odkazuje na podrobné vypořádání těchto námitek v bodech 16 až 18 odůvodnění napadeného rozhodnutí.
24. Námitky týkající se případu ABAPAY uplatněné na vícero místech žaloby nejsou podle žalované relevantní, neboť případ ABAPAY se od žalobcova případu liší podstatným způsobem v rozsahu zjištěných pochybení. Celková vyšší závažnost žalobcova jednání je dána zejména vyšším počtem spáchaných přestupků (žalobci bylo prokázáno celkem 7 přestupků, zatímco společnosti ABAPAY byly prokázány 3 přestupky). Obě společnosti sice shodně neplnily informační povinnosti (resp. chybně vykazovaly údaje o objemu platebních transakcí), avšak závažnost tohoto jednání byla v žalobcově případě podstatně vyšší, když za 3. čtvrtletí roku 2018 činil rozdíl mezi reálnými a vykázanými hodnotami platebních transakcí částku přesahující 5 milionů Kč, což představovalo rozdíl ve výši 56 %, a následně vykázaný rozdíl mezi reportovanými a zjištěnými objemy platebních transakcí za 4. čtvrtletí roku 2018 činil 19 % (v případě společnosti ABAPAY činil rozdíl mezi reálnými a vykazovanými hodnotami platebních transakcí za 3. čtvrtletí roku 2018 sice také částku přes 5 milionů Kč, nicméně vzhledem k vyššímu objemu platebních služeb byl rozdíl již pouze 23 %; dále vykázaný rozdíl mezi reportovanými a zjištěnými údaji za 4. čtvrtletí roku 2018 představoval oproti žalobci již jen necelé 1 %). Za závažnější nedostatek lze dále považovat porušení v oblasti AML zákona – u společnosti ABAPAY sice bylo zjištěno porušení povinnosti kontroly klientů v šesti případech a u žalobce „jen“ ve čtyřech, avšak v žalobcově případě byly navíc zjištěny systémové nedostatky ve dvou základních vnitřních předpisech, tj. v systému vnitřních zásad a hodnocení rizik, které tvoří nezbytný základ proto, aby povinná osoba mohla efektivně plnit povinnosti stanovené v AML zákoně. V žalobcově případě byla předpisová základna zcela nedostatečná a vůbec nezohledňovala skutečnost, že jeho činnost je v několika ohledech značně riziková (vzhledem ke klientům ze zahraničí, mimo jiné i ze zemí mimo EU či z rizikových zemí, s nimiž byl navázán smluvní vztah distančně, a vzhledem k žalobcově činnosti v oblasti kryptoměn), navíc žalobce v dokumentu hodnocení rizik uvedl zcela zjevně nepravdivou informaci, že poskytuje platební služby pouze pro klienty pocházející ze zemí v EU, což bylo žalovanou opakovaně vyvráceno (viz bod 37 napadeného rozhodnutí). Z výše uvedeného srovnání vyplývá, že žalobcova porušení právních předpisů byla celkově podstatně závažnější než porušení společnosti ABAPAY, a bylo proto podle žalované na místě i z tohoto důvodu uložit žalobci vyšší pokutu a odejmout povolení k činnosti poskytovatele platebních služeb malého rozsahu.
25. Pokud chce žalobce posuzovat svůj případ vzhledem k jiným případům, je zapotřebí zaměřit se na skutečně srovnatelné případy. Bankovní rada žalované odkázala žalobce již v napadeném rozhodnutí například na rozhodnutí v řízení se společností ORANGETRUST s.r.o. ze dne 3. 9. 2020, č. j. 2020/109490/570, ve znění rozhodnutí bankovní rady ze dne 7. 1. 2021, č. j. 2021/001977/CNB/110 (viz bod 62 napadeného rozhodnutí), které je z aktuální rozhodovací praxe žalované. Společnosti ORANGETRUST s.r.o. byla uložena pokuta ve výši 1 900 000 Kč a dále odňato povolení k činnosti vydavatele elektronických peněz malého rozsahu. Žalobce však účelově odkazuje pouze na ta rozhodnutí vydaná žalovanou, kterými byly uloženy nižší pokuty a nebyla jimi odnímána povolení vydaná podle ZPS.

26. Vzhledem k uvedenému je podle názoru žalované zřejmé, že žalovaná neporušila zásadu legitimního očekávání zakotvenou ve správním řádu a všechny související žalobcovy námitky jsou neopodstatněné. Žalovaná nesouhlasí s žalobcovými námitkami a odkazuje na obsáhlé vypořádání těch námitek, které souvisejí s polehčujícími okolnostmi případu, uvedené v části III. napadeného rozhodnutí, vyjádření žalované k nápravným opatřením přijatým žalobcem, resp. jeho tvrzené snaze napravit zjištěné nedostatky, v části IV. napadeného rozhodnutí (k nápravě obecně) a v částech V. a VI. napadeného rozhodnutí k systému vnitřních zásad a hodnocení rizik, a dále na vypořádání námitek týkajících se tvrzeného likvidačního charakteru pokuty uvedené v části VIII. napadeného rozhodnutí.
27. Žalovaná upozorňuje, že žalobce přistupoval k plnění svých zákonných povinností zcela nepřijatelným způsobem, ani do vydání napadeného rozhodnutí neodstranil zjištěné nedostatky v činnosti a byl v prodlení s poskytnutím informací potřebných k výkonu dohledu požadovaných prostřednictvím výzvy ze dne 29. 6. 2020 a opakované výzvy ze dne 20. 7. 2020 (k tomu viz bod 21 napadeného rozhodnutí). Během celého správního řízení měl přitom žalobce dostatečný časový úsek pro napravení zjištěných nedostatků a splnění svých povinností.

II.

Posouzení žaloby

28. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobami k tomu oprávněnými a splňuje všechny zákonem požadované formální náležitosti. Přistoupil tedy k jejímu věcnému projednání. Při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž je přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
29. Soud rozhodl o věci bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalovaná vyjádřila s tímto postupem svůj souhlas a žalobce se k možnosti takového postupu ve lhůtě stanovené soudem nevyjádřil a má se tedy za to, že s takovým postupem souhlasí. Žaloba není důvodná.
30. Stěžejní námitkou byla nepřiměřenost sankce odnětí povolení k činnosti poskytovatele platebních služeb malého rozsahu.
31. Dle ust. § 244 odst. 1 písm. a) ZPS, *Česká národní banka odejme povolení udělené podle tohoto zákona, jestliže osoba, jíž bylo povolení uděleno, závažným způsobem porušila povinnost stanovenou tímto zákonem nebo jiným právním předpisem upravujícím postup při výkonu činností, které lze vykonávat na základě uděleného povolení.*
32. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 23. 1. 2019, č. j. 7 Afs 288/2018 – 71, konstatoval, že k odnětí bankovní licence není mj. zákonem či Listinou základních práv a svobod vyžadováno provedení testu proporcionality, nýbrž přesvědčivé vysvětlení, proč správní orgán přistoupil právě k tomuto opatření.
33. V rozsudku ze dne 21. 2. 2019, č.j. 2 Afs 304/2018 – 411 dále uvedl, že *výkon licencované činnosti významné pro stabilitu finančního systému je natolik citlivá otázka, že opravňuje v odůvodněných případech razantní preventivní postupy; mezi nimi také odnětí licence.*
34. Soud předně uvádí, že ze shora uvedeného ustanovení vyplývá, že odnětí licence je obligatorní v případě, že dojde k závažnému porušení zákonné povinnosti. Otázka, zda se

jedná o závažné porušení zákonné povinnosti, je otázkou správního uvážení. Soud proto připomíná, že jeho úkolem je do tohoto správního uvážení zasáhnout, pouze pokud toto překročí zákonem stanovené meze. Jinými slovy soud zde není od toho, aby správní uvážení nahradil, ale pouze ověřil, nakolik správní orgán toto uvážení vůbec provedl a dále, že toto uvážení nepřekročilo zákonem stanovené meze, aniž by musel provádět test proporcionality.

35. Správní orgán hodnotil jako závažné porušení povinností účastníka řízení jednak zasílání chybných informací v rámci pravidelné vykazovací povinnosti dle ZPS, porušení povinnosti vést vlastní peněžní prostředky odděleně od prostředků zákazníků a dále porušení povinností dle AML zákona, které se týkají zásadních nedostatků ve vnitřních předpisech Systém vnitřních zásad a Hodnocení rizik, a taktéž porušení povinnosti kontroly klientů před vznikem obchodního vztahu. Správním orgánem bylo dále zjištěno, že reálně vykonávaná činnost účastníka řízení je v některých ohledech podstatně odlišná od činnosti, která byla prezentována v obchodním plánu, který byl ze strany účastníka řízení předložen v rámci řízení o registraci k činnosti PPSMR, přičemž předložený obchodní plán sloužil jako jeden z hlavních podkladů pro registraci k činnosti.
36. Soud má za to, že žalovaná v případě žalobce řádně posoudila zákonné podmínky pro odnětí povolení (viz bod II rozhodnutí), přičemž srozumitelným způsobem vysvětlila důvody opodstatňující reagovat na zjištěné nedostatky odebráním povolení. Soud s tímto hodnocením zcela souzní. Skutečnost, že se nejedná o přestupky nejprísněji trestné na těchto závěrech ničeho nemění, jelikož zákon pro uložení tohoto opatření takovou podmínku nestanoví.
37. Soud dále souhlasí se žalobcem, že se jedná o opatření, které orgán dohledu může uplatnit ve významných případech pro účely ochrany veřejného zájmu spočívající v tom, aby na finančním trhu nepůsobily subjekty, které pro to nesplňují požadavky vymezené právními předpisy. Soud má však rovněž za to, že je ve veřejném zájmu, aby na trhu nepůsobily subjekty, které nejsou schopné zákonné povinnosti dodržovat a ani v průběhu kontroly zjištěná pochybení, u kterých je náprava možná, bez dalšího napravit.
38. Co se týče první části námítky týkající se skutečnosti, že dle žalobce v obdobné situaci nebyla licence odňata v případě Expobank, soud k tomu uvádí, že s vypořádáním této námítky ze strany žalované, tak jak ji citoval žalobce shora, zcela souhlasí a v dalším odkazuje na odůvodnění rozhodnutí žalované.
39. Co se týče namítaného případu společnost ABAPAY, soud má za to, že se žalovaná i s touto námitkou vypořádala dostatečně a zcela správně. Žalovanou uvedené rozdíly mezi těmito případy v bodě 25 rozsudku rozdílnost sankcí dostatečně odůvodňují. Žalovaná zdůraznila, že předmětem podnikání žalobce byla i virtuální měna a dále skutečnost, že žalobce nebyl zaměřen na českou klientelu, ačkoliv to v úvodu proklamoval. Proto porušení stejných zákonných povinností musí mít v konečném důsledku jinou míru závažnosti. Jak se říká, když „dva dělají totéž, není to totéž“.
40. Co se týče námítky likvidační pokuty, soud předně uvádí, že žalobce k této námitce neuvádí ničeho nového, pouze vyjadřuje svůj nesouhlas se závěry žalované, aniž by přinesl nějaký nový argument. Soud proto rovněž v obecné rovině uvádí, že má i v tomto ohledu za to, že námitka žalobce byla vypořádána dostatečně a zcela správně a v dalším odkazuje na relevantní části rozhodnutí žalované a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, které se otázkou likvidačního charakteru pokuty zabývaly.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

41. Žalobce dále sice uvedl, že se žalovaná v nedostatečné míře zabývala vypořádáním polehčujících okolností, neuvedl však, jakými polehčujícími okolnostmi se dle jeho mínění nezabývala. Soud proto opět obecně konstatuje, že jak prvostupňový orgán, tak žalovaná se polehčujícími okolnostmi ve svých rozhodnutích zabývaly a vyhodnotily je zcela v souladu se zjištěným stavem.
42. Soud má dále za to, že tato pokuta nenaplňuje znaky likvidační pokuty tak, jak ji popsal Ústavní soud v žalobcem zmiňovaném nálezu. Majetkové poměry žalobce, tak jak byly popsány, v rozhodnutí žalované totiž takový závěr neodůvodňují.
43. Zdejší soud závěrem připomíná, že pokud žalobce v žalobních bodech neprezentuje dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správního orgánu, nemusí pak soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, k nimž již správně dospěl správní orgán (podrobněji srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013-128). Na tomto místě je také vhodné připomenout závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, který rozsudku ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78 (publikován pod č. 2162/2011 Sb. NSS), uvedl, že žalobní bod „*je projednání způsobilý v té míře obecnosti, v níž je formulován, a případně – v mezích této formulace - v průběhu řízení dále doplněn. K tomu je ale třeba dodat, že míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod - byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují.*“ (bod 32 rozsudku).
44. Soud proto závěrem opakuje, že považuje obě rozhodnutí správních orgánů za zcela správná a detailně odůvodněná a na jejich podrobné závěry v dalším odkazuje.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

45. Vzhledem k tomu, že městský soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
46. O nákladech řízení městský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Ve věci úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti, a proto nebyla náhrada nákladů přiznána žádnému z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 7. března 2023

JUDr. Slavomír Novák v.r.

předseda senátu